

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 iulie 2023

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Guzun Ion,
Judecători – Țurcan Anatolie și Talpă Boris,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Popovici Victor, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui

Popovici Victor

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 04.03.2021 – 12.10.2021;

Instanța de apel: 05.04.2022 – 17.10.2022;

Instanța de recurs: 12.01.2023 – 12.07.2023.

a c o n s t a t a t:

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 octombrie 2021, pe baza probelor administrate la faza de urmărire penală, în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, Popovici Victor a fost recunoscut vinovat și condamnat:

- în baza art.186 alin.(2) lit. c), d) Cod penal, la 2 ani 6 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

- în baza art.187 alin.(2) lit. b), f) Cod penal, la 4 ani 6 luni închisoare, fără amendă, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, lui Popovici Victor i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 5 ani închisoare, fără amendă, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

A fost dispusă încasarea de la Popovici Victor, cu titlu de cheltuieli judiciare, în beneficiul statului, suma de 2 758 lei.

A fost admisă cererea avocatului Gorencu Cornelia în interesele lui Popovici Victor cu privire la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.

S-a constatat că, Popovici Victor a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în

Penitenciarul nr.13 – Chişinău în perioada 21 noiembrie 2020, ora 21:15 până la data pronunţării prezentei sentinţei – 12 octombrie 2021, şi anume 325 zile.

S-a redus din termenul pedepsei definitive stabilite lui Popovici Victor 650 zile, pentru perioada aflării în Penitenciarul nr.13 - Chişinău în detenţie provizorie în condiţiile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

2. Pentru pronunţarea sentinţei, prima instanţă a constatat că Popovici Victor, în perioada de timp cuprinsă între data 17.03.2018 ora 18:00 şi data 18.03.2018, ora 12:00, având intenţia sustragerii pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin forţarea geamului, a pătruns în încăperea adiacentă casei de locuit din xxxx de unde în mod tainic a sustras bani în sumă de 2 000 lei. Ulterior, cu mijloacele financiare sustrate a părăsit locul comiterii infracţiunii, cauzându-i astfel părţii vătămate Fodor Nadejda un prejudiciu material considerabil în sumă totală de 2 000 lei.

Acţiunile inculpatului Popovici Victor au fost încadrate în baza art.186 alin.(2) lit. c) şi d) Cod penal - furtul, adică sustragerea pe ascuns a bunurilor altei persoane, prin pătrundere în încăpere, săvârşit cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

Tot el, la 2 aprilie 2018, aproximativ la ora 00:20 împreună şi de comun acord cu Morari Sergiu şi Elina - Alexandra având scopul însuşirii bunurilor altei persoane, prin deteriorarea geamului uşii a pătruns în casa de locuit ce aparţine lui Şoşu Vasile, situată în xxxx de unde pe ascuns a sustras un telefon mobil de model „Atlanta”, de culoare combinată cu sur, la preţul de 1 100 lei, 5 şervete în suma totală de 1 000 lei, două pulovere în sumă totală de 800 lei, trei perechi de blugi în sumă totală de 240 lei şi un suvenir în formă 3 de cuţit la preţul de 500 lei. Ulterior, în timp ce Popovici Victor, împreună cu Morari Sergiu şi Elina Alexandra, în vederea consumării intenţiei sale infracţionale, ieşeau din casa respectivă, au observat lângă ogradă pe Helbet Efrem-Victor şi Calmaţui George care priveau în direcţia lor ca urmare, conştientizând faptul că au fost depistaţi, deschis, împreună cu bunurile sustrate au fugit într-o direcţie necunoscută cauzând astfel părţii vătămate Şoşu Vasile daune materiale în proporţii considerabile în valoarea totală de 3 640 lei.

Acţiunile inculpatului Popovici Victor au fost încadrate în baza art.187 alin. (2) lit. b), f) Cod penal - jaful, adică sustragerea deschisă a bunurilor altei persoane, săvârşită de mai multe persoane, cu cauzarea de daune în proporţii considerabile.

3. Nefiind de acord cu soluţia primei instanţe, avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluţii prin care inculpatului, să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă şi a dispune trecerea cheltuielilor de judecată în contul statului.

În motivarea apelului a indicat, că prima instanţă i-a stabilit inculpatului o pedeapsă prea aspră şi consideră că urmează să-i fie stabilită o pedeapsă mai blândă, ţinând cont de faptul că inculpatul a recunoscut vina, s-a căit sincer de cele comise, a înaintat cerere de examinare a cauzei penale în baza art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul se află la evidenţa medicului psihiatru cu diagnoza „retard mintal uşor”, iar aflându-se în locurile de detenţie nu este asigurat cu condiţii normale de detenţie şi de tratament ţinând cont de starea sănătăţii lui, potrivit caracteristicii eliberată de IP Buiucani se caracterizează pozitiv, astfel că la stabilirea pedepsei, prima instanţă nu a acordat deplină eficienţă principiilor de aplicare a pedepsei, prevăzute de art.61 Cod penal, în coroborare cu prevederile art.art.76, 78 Cod penal, din care motiv consideră că inculpatului urmează să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă.

De asemenea în privința inculpatului nu se impune în mod imperativ ca executarea pedepsei să fie în regim real, or, nu trebuie pus accentul în mod deosebit pe rolul punitiv al sancțiunii, în detrimentul celui educativ și de reintegrare socială, interesul comunității fiind ca asemenea fapte să nu se mai repete, iar inculpatul să se reintegreze în societate în spiritul respectării normelor legale indiferent de orice tentație.

Cu referire la încasarea de la inculpat a cheltuielilor de judecată a notat că, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli efectuate în cadrul efectuării urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cât și constatării stării psihice a inculpatului, cheltuieli care trebuie trecute în contul statului nu urmează a fi puse pe seama inculpatului. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoare. Prin urmare, cheltuielile judiciare urmează a fi încasate de instanță în contul statului.

3.1. Nefiind de acord cu soluția primei instanțe, inculpatul a declarat apel, prin care a solicitat casarea acesteia, cu adoptarea unei noi soluții prin care să-i fie aplicate prevederile actului de amnistie.

În motivarea apelului inculpatul Popovici Victor făcând referire la prevederile art.10 Cod penal, art.107 Cod penal, a solicitat aplicarea prevederilor Legii nr.243 din 24.12.2021.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, apelul declarat de către inculpatul Popovici Victor a fost respins ca fiind depus peste termen, iar apelul declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului a fost respins ca fiind nefondat, cu menținerea sentinței atacate.

4.1. În motivarea soluției emise, instanța de apel a indicat că, ținând cont de prevederile art.402 Cod de procedură penală, (1) Termenul de apel este de 15 zile de la data pronunțării sentinței integrale, dacă legea nu dispune altfel; art.403 Cod de procedură penală, (1) Apelul declarat după expirarea termenului prevăzut de lege este considerat ca fiind făcut în termen dacă instanța de apel constată că întârzierea a fost determinată de motive întemeiate, iar apelul a fost declarat în cel mult 15 zile de la începerea executării pedepsei sau încasării despăgubirilor materiale.

Cu referire la prevederile art.403 Cod de procedură penală, care reglementează instituția repunerii în termen a apelului, instanța de apel nu a stabilit că în speță întârzierea a fost determinată de careva motive întemeiate, în acest sens, partea apărării nu a prezentat instanței de apel careva probe pertinente care să justifice omiterea termenului de declarare a apelului și în baza cărora să fie constatate excepțiile prevăzute la art.403 Cod de procedură penală.

Instanța de apel a notat că din materialele dosarului rezultă, că la 12 octombrie 2021 a fost adoptată sentința pe cauza penală de învinuire a lui Popovici Victor, cu participarea apărătorului Gorencu Cornelia și în lipsa inculpatului Popovici Victor, înștiințat legal despre data și ora ședinței de judecată (f.d.240).

Reieșind din prevederile art.402 Cod de procedură penală, instanța de apel a reținut că în speță termenul de declarare a apelului urmează a fi calculat din data pronunțării sentinței - 12 octombrie 2021 și care a expirat la data de 28 octombrie 2021, aceasta fiind și ultima zi pentru declararea apelului, însă cererea de apel formulată de

inculpatul Popovici Victor a fost depusă după ultima zi de declarare a apelului.

În continuare, instanța de apel a menționat, că cererea inculpatului Popovici Victor a fost depusă și peste termenul de 15 zile de la data începerii executării pedepsei, cererea de apel fiind depusă la data de 28 iulie 2022.

Prin urmare, instanța de apel nu a stabilit nici un temei pentru repunerea inculpatului Popovici Victor în termenul de declarare a apelului.

Având în vedere că instanța de apel a respins apelul ca fiind depus peste termen, nu sa expus asupra circumstanțelor de drept ale cauzei și legalității hotărârii adoptate, din acest punct de vedere, nu există temei de a se expune asupra legalității și temeiniciei sentinței primei instanțe prin prisma criticilor invocate în cererea de apel declarată de inculpatul Popovici Victor împotriva sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 octombrie 2021.

Cu referire la cererea de apel depusă de către avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului Popovici Victor, instanța de apel a menționat că, prima instanță corect a stabilit starea de fapt și corect a acceptat cererea inculpatului Popovici Victor, privind judecarea cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, or, din probele administrate rezultă că, fapta inculpatului este stabilită și există suficiente date cu privire la persoana inculpatului pentru a permite stabilirea unei pedepse, după cum o cer prevederile art.364¹ alin.(4) Cod de procedură penală. Aceste împrejurări au fost constatate din totalitatea probelor și în cadrul examinării cauzei în instanța de fond, care au fost corect apreciate prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, respectându-se prevederile art.101 Cod de procedură penală.

Verificând aspectele de drept operate de prima instanță la stabilirea pedepsei inculpatului Popovici Victor, instanța de apel a ajuns la concluzia că, prima instanță a elucidat toate circumstanțele importante pentru stabilirea unei pedepse echitabile.

Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de către partea apărării cu referire la dezacordul individualizării pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunilor săvârșite, de persoana inculpatului, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, nu permite aplicarea pedepsei mai blânde, după cum a solicitat apărarea, astfel, instanța de fond corect i-a stabilit acestuia pedeapsa sub formă de închisoare.

Instanța de apel a menționat că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or, toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont că inculpatul fiind în prezența antecedentelor penale pentru infracțiuni similare, are un comportament ce nu respectă ordinea socială, fapt ce rezultă din conținutul revendicării.

Totodată, conform materialelor cauzei penale rezultă că, inculpatul Popovici Victor se află la evidența medicului psihiatru cu diagnoza „retard mintal ușor”.

Instanța de apel a menționat că, pe parcursul examinării cauzei, a fost dispusă efectuarea expertizei psihiatrice medico-legale în condiții de ambulatoriu, iar conform raportului de expertiză din 23.06.2021 s-a stabilit că ultimul în momentul comiterii infracțiunilor imputate nu suferea de o maladie psihică cronică și evolutivă, prezenta diagnosticul tulburare de personalitate emoțional-instabilă ce constituie o stare

nonpsihotică care nu-l priva de capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale, acționând cu discernământ (f.d.159, vol. IV), conform raportului nominalizat supra inculpatul Popovici Victor la moment nu suferă de vreo maladie psihică cronică și evolutivă, prezintă diagnosticul tulburare de personalitate emoțional - instabilă, care nu are un caracter temporar, nu-i afectează în grad semnificativ facultățile intelectuale, deci dezvoltarea intelectuală nu deviază de la normele de vârstă.

Instanța de apel a apreciat că, modalitatea de executare aleasă de prima instanță este în acord cu principiul proporționalității, având în vedere faptele comise, urmările produse, personalitatea inculpatului și atingerea scopului pedepsei - de reeducare.

Instanța de apel a reținut că, în cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, avocatul Cornelia Gorencu în numele inculpatului Popovici Victor a înaintat cerere prin care a solicitat aplicarea actului de amnistie în baza Legii nr.243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”.

Astfel, instanța de apel a respins ca nefondată cererea avocatului privind aplicarea actului de amnistie în baza Legii nr.243 din 24.12.2021, deoarece la caz sunt incidente excepțiile reglementate la art.6 alin.(1) lit. a¹), lit. d) din Legea nr.243 din 24.12.2021, deoarece inculpatul Popovici a fost condamnat pentru comiterea infracțiuni grave, în privința inculpatului s-a pronunțat o sentință de condamnare în baza art.187 alin.(2) lit. b), d) Cod penal, iar în privința acestei componente de infracțiune nu sunt aplicabile prevederile art.1-5 din Legea nr.243 din 24.12.2021.

În conformitate cu art.7 alin.(1) lit. a) din Legea nr.243 din 24.12.2021 „privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova”, (1) Persoanei condamnate la pedeapsa cu închisoare, la data intrării în vigoare a prezentei legi, căreia nu i se pot aplica prevederile art.4-6 i se reduce termenul de pedeapsă după cum urmează: a) cu o treime, dacă este condamnată pe un termen de până la 7 ani inclusiv.

Astfel, instanța de apel a menționat că, chestiunea privind reducerea termenului de pedeapsă în conformitate cu art.7 din Legea nr.243 din 24.12.2021 urmează a fi soluționată în conformitate cu art.469 alin.(1) pct. 15) Cod de procedură penală, și anume la etapa executării pedepsei.

De asemenea, instanța de apel a menționat că a înaintat cerere cu privire la reducerea pedepsei pentru deținerea în condiții degradante și inumane (suplimentară) prin care a solicitat a constata faptul că, Popovici Victor se deține în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a dispune reducerea pedepsei pentru perioada de deținere în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău din 13.10.2021 - până în prezent.

În acest sens, instanța de apel a notat că, prin sentința contestată, prima instanță a admis cererea avocatului Gorencu Cornelia în numele inculpatului Popovici Victor cu privire la condițiile de detenție care conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale. S-a constatat faptul că, Popovici Victor a fost deținut în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în perioada 21 noiembrie 2020, ora 21:15 până la data pronunțării prezentei

sentinței - 12 octombrie 2021, și anume 325 zile.

S-a redus din termenul pedepsei definitive stabilite lui Popovici Victor 650 zile, pentru perioada aflării în Penitenciarul nr. 13 - Chișinău în detenție provizorie în condițiile art.385 alin.(5) Cod de procedură penală.

Prin urmare, instanța de apel a respins solicitarea suplimentară formulată de apărare privind constatarea faptului că, inculpatul Popovici Victor se deține în Penitenciarul nr.13 - Chișinău în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și a dispune reducerea pedepsei pentru perioada de deținere în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr.13 - Chișinău din 13.10.2021 - până în prezent, or, potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se va calcula în felul următor: două zile de închisoare pentru o zi de arest preventiv.

Instanța de apel a indicat că, plângerea condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada deținerii în calitate de condamnat, urmează a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art.469 alin.(1) pct. 17¹) Cod de procedură penală (la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume - ... constatarea condițiilor de detenție a condamnaților).

Totodată, instanța de apel a menționat că prima instanță justificat și întemeiat a dispus încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2 758 lei, din contul inculpatului, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și vinovat de comiterea căreia este inculpatul.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului, prin care, invocă prevederile art.427 alin.(1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei instanței de apel, cu remiterea cauzei la rejudecare într-un alt complet de judecată, invocând argumente similare cu cele indicate în apel (pct. 3 din prezenta decizie), invocând suplimentar că instanța de apel nu a dat răspuns la toate motivele importante invocate în apel.

Susține că, pedeapsa stabilită inculpatului de către prima instanță și menținută de către instanța de apel, este prea aspră, or, la stabilirea pedepsei instanța trebuie să țină cont de scopul legii penale, care urmărește restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni și ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de personalitatea celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale acestuia.

Cu referire la constatarea condițiilor de detenție a inculpatului Popovici Victor în instituțiile penitenciare în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și reducerea termenului

pedepsei pentru perioada de detenție în condiții inumane și degradante în instituțiile penitenciare, apărarea menționează că instanța de apel nu a luat în considerație faptul, că definitivarea sentinței are loc după pronunțarea deciziei instanței de apel, iar perioada deținerii acestuia până la definitivarea sentinței se constată că este o executare a măsurii preventive sub formă de arest.

Consideră eronată poziția instanțelor privind încasarea de la inculpat a cheltuielilor judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare, or, cheltuielile judiciare pentru efectuarea expertizelor judiciare sunt cheltuieli efectuate în cadrul efectuării urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cât și constatării stării psihice a inculpatului, cheltuieli care trebuie trecute în contul statului și nu urmează a fi puse pe seama inculpatului. Trecerea cheltuielilor judiciare în procesul penal în contul statului își are temeiul în necesitatea desfășurării procesului penal din oficiu, pentru ca nici un infractor să nu rămână nepedepsit. Or, într-o situație contrară, acest principiu nu-și mai are valoare. Prin urmare, cheltuielile judiciare urmează a fi încasate de instanță în contul statului.

6. Procurorul a prezentat referință pe marginea recursului depus de partea apărării, și a pledat pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece instanța de apel și-a motivat just soluția adoptată, acordând deplină eficiență prevederilor art.art.61, 75 Cod penal, astfel că nefiind comise careva erori de drept în raport cu motivele invocate de partea apărării, iar decizia contestată conține motive clare pe care se întemeiază soluția.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit prevederilor art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Colegiul penal menționează că, potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal atestă, că recurentul critică decizia instanței de apel din punctul de vedere al prezenței temeiurilor de casare prevăzute la art.427 alin.(1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, care stabilește, că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazurile, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor indicate în apel și s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

În esență, Colegiul penal atestă că, recurentul își focusează argumentele recursului pe critici în privința modalității individualizării pedepsei penale de către

instanțele de fond, considerând că soluția adoptată este greșită și ilegală, deoarece în opinia sa, o pedeapsă mai blândă, ar restabili echitatea socială și ar avea un impact pozitiv asupra corectării și reeducării inculpatului.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma erorii de drept invocate în recurs prevăzut la art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că eroarea de drept invocată nu și-a găsit confirmarea la examinarea recursului declarat, dat fiind faptul, că instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apelul părții apărării, aceasta cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția pronunțată cu privire la stabilirea pedepsei închisorii în privința inculpatului Popovici Victor.

Cu referire la criticile invocate prin prisma temeiului de recurs prevăzut de art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, Colegiul penal atestă că, acestea sunt neîntemeiate, reprezentând opinia subiectivă a recurentului față de aceleași circumstanțe apreciate de către instanța de apel, or, în decizie instanța de apel și-a argumentat detaliat soluția în partea individualizării pedepsei definitive și modului de executare a acesteia, stabilindu-i inculpatului pedeapsa de 5 ani închisoare cu executare, fără amendă.

În acest context, Colegiul penal menționează că, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei

Mai mult, o pedeapsă prea blândă va fi apreciată ca o atitudine tolerantă din partea statului a comportamentului prejudiciabil și va diminua încrederea societății în eficacitatea și echitatea sistemului de justiție, or, practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În acest sens, chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de sancțiunea articolului din Codul penal, în baza căruia a fost condamnat inculpatul. Doar instanța de judecată este în măsură să înfăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o

infrațiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Din aceste considerente, analizând materialele cauzei, nu se identifică temeieri justificative de a interveni în hotărârile judecătorești a instanțelor ierarhic inferioare, ce sunt legale și întemeiate, or, asupra aceluiași motive invocate în recurs, s-a expus suficient de argumentat și detaliat instanța de apel în decizia adoptată.

Colegiul penal conchide că, instanța de apel corect și-a motivat soluția privind modul de executare a pedepsei, a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, a luat în considerare gravitatea infracțiunii săvârșite, personalitatea inculpatului care a mai fost condamnat executând pedeapsa sub formă de închisoare, motivare pe care Colegiul penal o consideră corectă și o însușește, ce este conform practicii CtEDO, hotărârea *Albert vs România* din 16.02.2010.

Astfel, nu poate fi reținut argumentul recurentului, precum că instanța de apel greșit a respins solicitarea suplimentară privind constatarea condițiilor de detenție a inculpatului Popovici Victor în instituțiile penitenciare în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și reducerea termenului pedepsei pentru perioada de detenție în condiții inumane și degradante în Penitenciarul nr.13 - Chișinău din 13.10.2021 până la 17.10.2022, deoarece instanța de apel a specificat la acest capitol că plângerea condamnatului împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale pentru perioada deținerii în calitate de condamnat, urmează a fi soluționată la etapa executării pedepsei, în conformitate cu prevederile art.469 alin.(1) pct. 17¹) Cod de procedură penală (la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: 17¹) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților).

Cu referire la argumentele recurentului - că instanța de apel greșit a dispus încasarea cheltuielilor judiciare suportate pentru efectuarea expertizelor judiciare în sumă de 2 758 lei, din contul inculpatului, nu a fost admisă nici o eroare de drept la acest capitol, or, acestea sunt cheltuieli efectuate în cadrul urmăririi penale în vederea acumulării probatoriului necesar pentru demonstrarea vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii incriminate, și vinovat de comiterea căreia este anume inculpatul.

Colegiul penal conchide că, temeieri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel expuse în decizia sa lipsesc, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza *Albert vs. România* din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (*Van de Hurk vs Olanda*, 19 aprilie 1994, pct. 61). Noțiunea de proces echitabil impune ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezenta erorilor de drept invocate de recurent ce ar fi afectat hotărârea atacată sub aspectele contestate, soluția adoptată

de instanța de apel fiind legală și întemeiată, iar recursul ordinar declarat este inadmisibil și vădit neîntemeiat.

8. În temeiul art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Gorencu Cornelia în numele inculpatului Popovici Victor, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 17 octombrie 2022, în cauza penală în privința lui *Popovici Victor xxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 14 septembrie 2023.

Președinte

Guzun Ion

Judecători

Țurcan Anatolie

Talpă Boris